

szetnek ez az ága nálunk változatosságban, eleganciában meggyarapodjék. Ha mindig csak ugyanaz a néhány művész buzgólkodik az ily diszító feladatok megoldása körül, félő, hogy rövid idő múlva nagyon egyhangúvá lesz, sőt formákban, előadásban, invencióban szegénynyé, kimerültté válik a művészetnek e nálunk oly fiatal és szeretetteljes művelésre méltó ága.

Budapest, 1899. szeptember hó 17-én.

Lyka Károly.

*

A fenti cikkely nyomán közöljük, hogy a szóban levő pályázatnak bíráló bizottsága, szeptember hó 21-én döntött annak sorsa fölött. A bíráló bizottságnak elnöke Miklós Ödön kormánybiztos-helyettes volt, — tagjai: Balló Ede, Fittler Kamill, Karlovszky Bertalan, Pap Henrik és Györgyi Kálmán. Utóbbi az elnök meghívására a távollevő Radisics Jenő jury-tagot helyettesítette. Az 500 koronás I. díjat a jury a „1900“ jeligés műnek ítélte oda, melynek szerzője *Rintel* Géza, a 250 koronás II. díjat a „Péntek“ jeligés műnek szerzője *Weisz* Gyula (Herend), végre a 150 koronás díjat *Helbing* Ferenc kapta „Korona II“ jeligés pályaművéért. Dicséretben részesítette a jury a *Gallia* s *Le* . . jeligés rajzokat.

Mind a három, díjjal kitüntetett művész még nem régiben a m. kir. iparművészeti iskolának növendéke volt. Mostani sikerük bizonyítja, hogy a tőkét, a mit az iskolában gyűjtöttek, nemcsak kamatoztatni, de szaporítani is tudják.

FELVIDÉKI PARASZTCSATTOK.

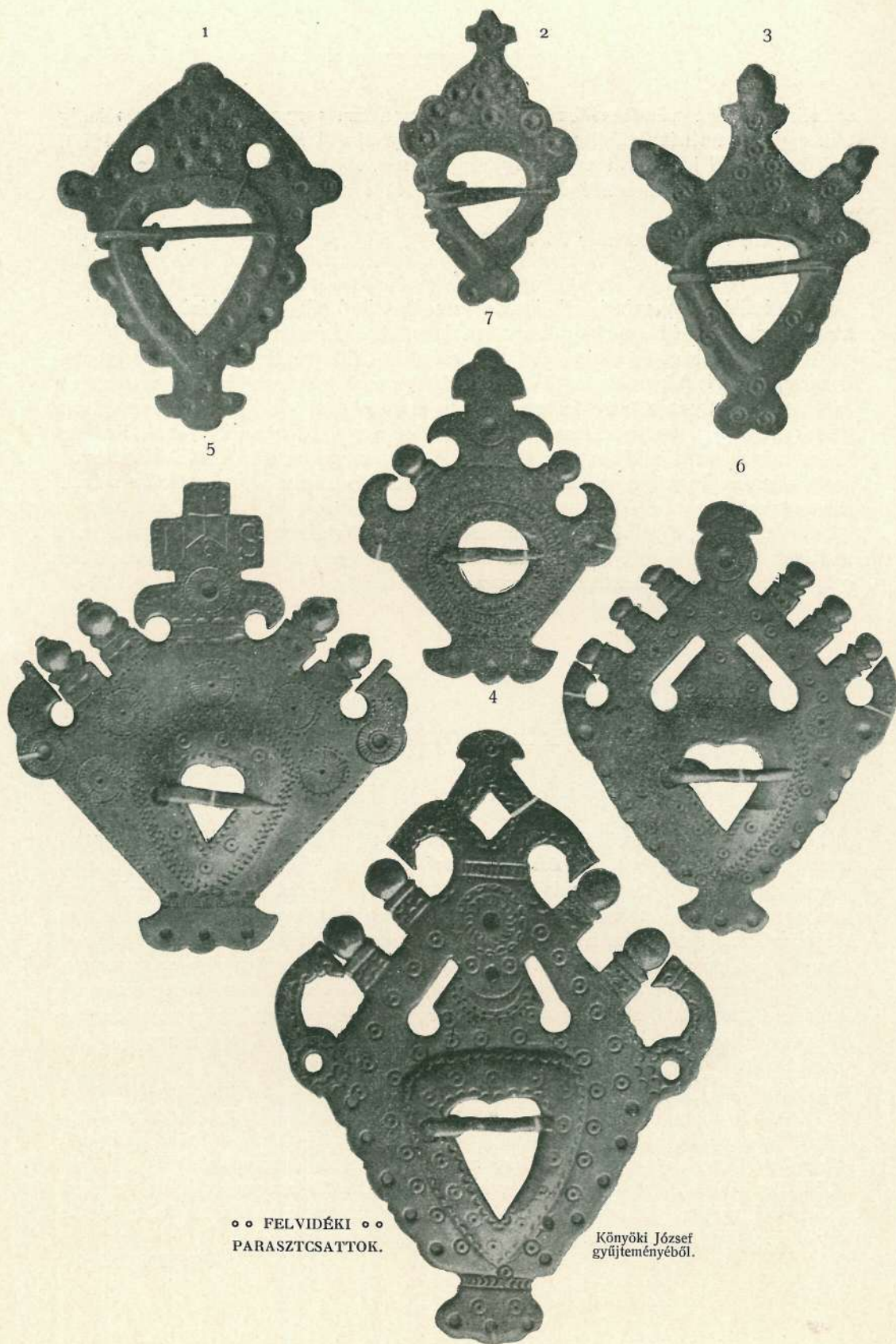
Néhány év előtt többször fordultam meg Privigye (Nyitramegye) tájékán s azt tapasztaltam, hogy a Privigye körüli községek lakosai, úgy mint Keselőkő, Novák, Ros, Lehota, Poruba stb., nemkülönbén a rudnói völgyet lakó nép, ingeiket a mellükön sajátos fibulaszerű csattal fűzik össze. Vagy 15 darabot szereztem meg, s ezek közül három főbb típust van szerencsém bemutatni (1. 2. és 3. ábra.) Tudakozódva ezeknek származása után, azt hallottam, hogy azokat a morvaországi házalók hozzák a privigyei vásárookra.

Midőn mult évben Gömörmegyében jártam, Dobsina városka környékén szintén ily nemű csattokat láttam, azzal a különbséggel azonban, hogy ezekkel a nép nem a mellük közepén fűzi össze az inget, hanem a nyakán, s hogy ezek sokkal nagyobbak a Nyitra-megyeieknél.

A dolog után járva megtudtam, hogy ezeket csak a Telgár és Sumiácz község szláv görög katolikus vallású népe viseli, s hogy Galiciából hozzák vásárra a kereskedők. (4. 5. 6. 7. sz.) Ezeket Zapotoczky Endre görög kath. esperes-plébános úr szivességének köszönhetem, mert a parasztok jó áron sem akartak nekem ilyeneket eladni.

Ha formájukat tekintjük, azt látjuk, hogy az szembeötlően a román korra vezethető vissza, és így föltehető hogy e népeknél az ilyenmű csattok, a román-kor óta szokásban maradtak. Anyaguk sárga réz. A közölt ábrák természet nagyságúak.

Könyöki József.

•• FELVIDÉKI ••
PARASZTCSATTOK.

Könyöki József
gyűjteményéből.